

УДК 338.43:330.332:001.895

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНИХ ПІДПРИМСТВ – ШЛЯХ ДО ЇХ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ

ХИЖНЯК Г.Є.

*Студентка 4 курсу, відділення з підготовки бакалаврів,
напряму підготовки «Облік і аудит»*

*Науковий керівник ГОРОДЕНКО С.В., к.е.н., викладач
ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж»*

Розглянуто проблеми інноваційного розвитку аграрних підприємств. Досліджено основні етапи формування інноваційної політики, обґрунтовано переваги новітніх технологій, визначено напрямки активізації інноваційної діяльності, які б забезпечили прискорений процес оновлення підприємств АПК.

Ключові слова: інноваційний розвиток, інноваційна діяльність, аграрні підприємства, інноваційна політика, інноваційні технології.

Постановка проблеми. Активний розвиток будь-якої галузі, включаючи й агропромисловий комплекс, значною мірою залежить від сприйнятливості її підприємств до нововведень. Труднощі становлення ринкових відносин пов'язані з процесами зниження рівня НТП в Україні, який повинен бути головним фактором підвищення інноваційної активності вітчизняних підприємств.

Протягом останніх років в Україні відбулися помітні трансформаційні зрушення, однак національна економіка за останні п'ять років зазнала надзвичайно великих збитків через відсутність сприятливих умов для інноваційного розвитку. Саме тому питанням формування ефективної інноваційної політики має бути приділено значно більше уваги, оскільки стрімкий розвиток на майбутнє буде визначатися рівнем інноваційної активності та її фінансового забезпечення. Отже, особливої актуальності набувають питання побудови цілісної системи фінансового забезпечення інноваційного розвитку, а першочерговим завданням має стати формування активної інноваційної політики як на рівні держави, регіону, так і на рівні підприємств.

Мета дослідження – дослідити проблеми інноваційного розвитку в Україні на сучасному етапі та визначити напрямки активізації інноваційної діяльності, які змогли б забезпечити прискорений процес оновлення підприємств АПК.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізу проблем і визначенню напрямів розвитку інноваційної діяльності підприємств приділяють увагу вчені: А. Гриньов, Л. Федулова, С. Ілляшенко, О. Лапко, В. Чабан, А. Гайдучський, П. Саблук, М. Дем'яненко, М. Кисіль, В. Збарський, В. Зіновчук, М. Маліч та ін. Проте питанням інноваційного розвитку підприємств аграрної сфери приділено, на наш погляд, недостатньо уваги, що й визначило предмет дослідження.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку агропромислового комплексу поряд із багатьма іншими існує проблема інноваційного розвитку підприємств. Інноваційна діяльність є цілеспрямованим функціонуванням суб'єкта щодо створення, впровадження у виробництві та просування на ринок нових ефективних продуктів, науково-технологічних та організаційно-управлінських досягнень НТР, які приносять прибуток. Інноваційна діяльність підприємства забезпечує створення і розповсюдження інновацій – нововведень у сфері техніки, технології, організації праці й управління, що засновані на використанні досягнень науки і передового досвіду, які задовольняють конкретну суспільну потребу [5].

Для аграрних підприємств запровадження інновацій у виробництво – це передусім:

- впровадження нових технологій виробництва сільськогосподарської сировини в рослинництві та тваринництві;
- застосування більш продуктивних порід у тваринництві та нових сортів рослин, стійкіших до хвороб та несприятливих природно-кліматичних проявів;
- використання біотехнологій, які дають змогу отримати нові продукти більш якісні, корисні, що мають оздоровчий та профілактичний ефект;
- застосування нових технічних засобів та технологій обробітку ґрунту, очищення та зберігання сировини;
- застосування енергозберігаючих технологій, застосування екологічних інновацій, які відповідно дають змогу збільшити врожайність, продуктивність, мінімізувати втрати та гарантувати безпеку навколишнього середовища.

Сьогодні перед спеціалістами підприємств постало питання, яку техніку придбати та як досягти збільшення продуктивності, надійності та її ефективного використання. В господарствах починають використовувати потужну техніку з широкозахватними знаряддями. Для використання широкозахватної техніки потрібні трактори підвищеної потужності. Наприклад, трактори Challenger фірми Caterpillar мають велике тягове зусилля та плавність ходу, забезпечують допустиме навантаження на ґрунт та максимальну маневреність при виконанні різноманітних робіт. Також доцільно використовувати культиватори фірми «Horsch» FG-11,7 та FG-18,3. Це

універсальні культиватори зі спеціальними сошниками та міцною рамою, які використовуються для різноглибинного обробітку та вирівнювання ґрунту. В сучасних господарствах ефективно використовують посівні агрегати Challenger MT-875B+ ATD-18,35 Horsch, Case STX 500+ ATD-18,35 Horsch. Ці посівні комплекси за один прохід роблять: висів насіння, внесення мінеральних добрив, прикочування. Використання цих сівалок допомагає зберігати структуру ґрунту, запобігати ерозії, знижувати втрати вологи. Електронний дозувальний механізм дає можливість висівати будь-які культури – від дрібнонасіньних до бобових. Причепи для насіння та добрив дозволяють проводити ці роботи одночасно. Рідкі добрива вносяться точним дозуванням на глибину 4-5 см нижче посівного ложа, що сприяє розвитку кореневої системи в більш глибоких горизонтах ґрунту. Сошник розрізає ґрунт, рихлить його під насінневим горизонтом. Перед посівом ґрунт над шаром з добривами ущільнюється, на нього здійснюється укладка насіння [1].

Для збільшення продуктивності та точності роботи на тракторах встановлено системи супутникової навігації GPS, система автоматичного рульового керування, які працюють з похибкою не більше 2 см. Ця система дає змогу оператору підтримувати робочу швидкість посівних агрегатів до 15 км/год, контролювати основні показники без втрати якості та точності роботи. Використання таких посівних агрегатів та механізованих завантажувачів зерна і добрив дозволяє радикально скоротити строки посіву, проводити сівбу в найкращі строки, оптимально використовувати природні фактори для збільшення врожайності в умовах гостро лімітованого вологозбереження регіонів України [3].

Хоча значення інноваційної діяльності для сільськогосподарських підприємств у сучасних умовах господарювання постійно зростає, проте відомо, що підприємства аграрного сектора зазнають серйозної кризи в інноваційній сфері. Якщо не вживати активних заходів для її подолання, як з боку держави, так і керівництва підприємств, несприятливі наслідки позначаться у найближчому майбутньому.

Здійснення інноваційної політики на підприємстві повинно відбуватися поетапно, згідно з визначеними цілями підприємства. Цей процес зображено на рис.1 [7].

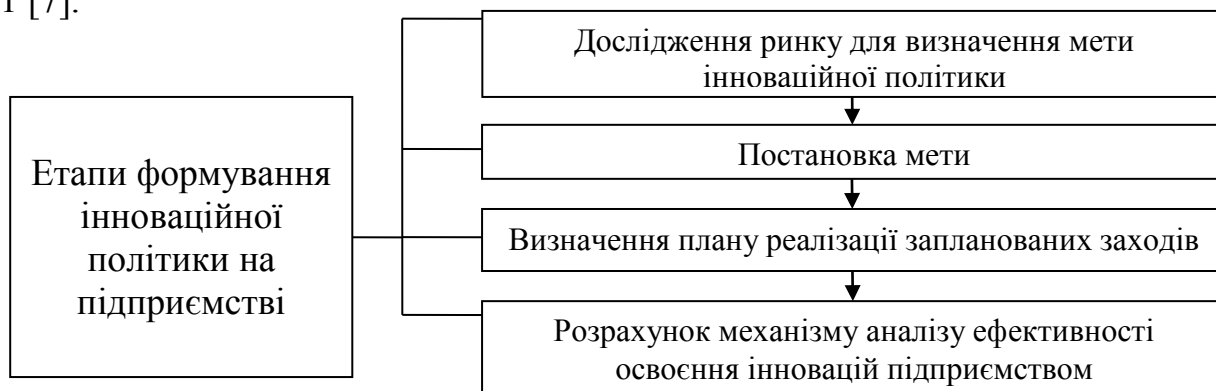

Рис. 1. Основні етапи формування інноваційної політики аграрних підприємств

Висновки. Для активізації інноваційної діяльності в Україні на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки її основними напрямками слід вважати:

- розробку і запровадження механізму надання пільг підприємствам, які впроваджують і реалізують інноваційну продукцію;
- поширення тактики надання інноваційним підприємствам довго - та середньострокових кредитів зі зниженою кредитною ставкою;
- удосконалення організаційно-економічних умов розвитку, що включає посилення галузевої і територіальної концентрації виробництва, поглиблення спеціалізації, кооперації, укріплення взаємодії науки та виробництва, формування системи наукових центрів та науково-виробничих комплексів, контроль за системним впровадженням нових технологій;
- посилення зацікавленості працівників в ефективному оновленні підприємства і створення відповідної системи стимулювання.

При цьому стимулювання інноваційної діяльності має забезпечуватись шляхом застосування пільг для всього циклу інноваційного процесу за умови використання інновацій для збільшення обсягу та підвищення якості виробленої продукції.

Врахування викладених у статті факторів впливу на науково-технічний й інноваційний розвиток, досліджених проблем у формуванні інноваційної політики на сучасному етапі дасть змогу визначити стратегію та напрямки інноваційної діяльності агропромислових підприємств, що у значній мірі сприятиме процесу оновлення підприємств АПК.